

Olsztyn, 05 marca 2020 r.

PS-VI.431.1.8.2020.SM

Pan
Mariusz Dombrowski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek”
w Lidzbarku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.104.2020 z dnia 10 lutego 2020 roku /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Stella Maścianica – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
 2. Izabela Chowańska – główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek”, mieszczącej się pod adresem: ul. Brzozowa 19/23 A, 13-230 Lidzbark.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 19 lutego 2020 r. i zakończono w dniu 21 lutego 2020 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Jednostka / kontrolowana Jednostka – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Olek” w Lidzbarku,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki – co oznacza: dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku, pana Mariusza Dombrowskiego,
3. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w Placówce do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,

4. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione w Placówce do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia jej zakończenia, a fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę.

Ustalono, że Dyrektorem kontrolowanej Jednostki w okresie od 01.05.2015 r. do 28.02.2019r. był pan Kazimierz Truszczyński. Natomiast w okresie od 12.02.2019 r. do 30.04.2019 r. obowiązki Dyrektora pełnił pan Mariusz Dombrowski, który z dniem 01.05.2019 r. objął funkcję Dyrektora Placówki, w jego obecności przeprowadzono też czynności kontrolne **/akta kontroli str. 2/**.

Ustaień kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji prowadzonej w Placówce, w tym akt osobowych zatrudnionych w niej osób, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, a także rozmowy przeprowadzone z wychowankami, wychowawcami oraz pedagogiem, zatrudnionymi w Jednostce.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki.

Kontrolowana jednostka jest całodobową niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla czternastu wychowanków, prowadzoną przez Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom „Mario” w Lidzbarku, na zlecenie Powiatu Działdowskiego.

Jej działalność w okresie objętym kontrolą określał *Regulamin organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Olek” w Lidzbarku*, stanowiący załącznik nr 3 do Zarządzenia Dyrektora POW 3/3016 z dnia 01.03.2016 r. **/akta kontroli str. 9-46/**.

Stwierdzono, że w ww. *Regulaminie* wskazano zakresy zadań osób zatrudnionych do pracy z dziećmi, kontrolujący nie wnieśli uwag do ich treści.

Ustalono, że na dzień rozpoczęcia kontroli w ewidencji Placówki figurowało czternastu wychowanków **/akta kontroli str. 47-49/**.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami.

W celu zbadania zgodności zatrudnienia obu Dyrektorów oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z wykazem przedłożonym kontrolującym, stanowiącym **akta kontroli str. 2-8**, w okresie podlegającym kontroli, Jednostką kierowały łącznie dwie osoby: jedna

od 01.05.2015 r. do 28.02.2019 r. zatrudniona w wymiarze 1/4 etatu, druga od 12.02.2019 r., zatrudniona w wymiarze 1/4 etatu.

Na stanowiskach pracowników pedagogicznych zatrudnionych było łącznie piętnaście osób, w tym:

- pracownik socjalny – w wymiarze 1/4 etatu,
- pedagodzy – trzy osoby, jedna w wymiarze 1 etatu, jedna w wymiarze 1/4 etatu, jedna w oparciu o umowę zlecenie,
- psychologodzy – dwie osoby w oparciu o umowę zlecenie,
- wychowawcy – dziesięć osób, każda z nich zatrudniona w wymiarze 1 etatu (jedna z tych osób zatrudniona była na stanowisku wychowawcy, a następnie pedagoga w wymiarze 1/4 etatu, o którym wspomniano powyżej).

Na stanowiskach pracowników niepedagogicznych zatrudnionych było łącznie pięć osób **/akta kontroli str. 50/**, w tym:

- księgowo – dwie osoby, jedna w wymiarze 1 etatu, a następnie druga w wymiarze 1/2 etatu,
- kucharki – dwie osoby, jedna w wymiarze 1 etatu, a następnie druga w wymiarze 1 etatu,
- konserwator – w oparciu o umowę zlecenie.

Ustalono, że obie osoby zatrudnione na stanowisku Dyrektora spełniały wymogi kwalifikacyjne, przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy, tj. posiadały: odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że są zdolne do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą. W aktach osobowych Dyrektorów znajdowały się również dokumenty potwierdzające, że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniali obowiązek – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Stwierdzono, że wszyscy pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 pkt 1-3 i 6 ustawy tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Ponadto wszyscy, z wyjątkiem jednego z psychologów (zatrudnionego w okresie od 01.10.2017 r. do 28.02.2019 r.), spełniali warunki określone w art. 98 ust. 3 ustawy, tj. posiadali aktualne zaświadczenie lekarskie, potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz stosowne oświadczenia, potwierdzające, że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,

- wypełniali obowiązek – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Dyrektor, wyjaśniając przyczyny nieprawidłowości polegającej na niezweryfikowaniu ww. psychologa pod kątem spełniania przez niego wymogów określonych w art. 98 ust. 3 ustawy wyjaśnił, że psycholog ten zatrudniony był „*przez poprzedniego Dyrektora p. Kazimierza Truszczyńskiego i nie zna powodu braku ww. dokumentów w aktach osobowych*” **/akta kontroli str. 51-52/**. W związku z powyższym niemożliwe było ustalenie przyczyn powstania tej nieprawidłowości, która skutkować mogła wykonywaniem zadań psychologa przez osobę niespełniającą wszystkich ustawowych wymogów. W związku z tym, że psycholog ten zatrudniony był Placówce jedynie do dnia 28.02.2019 r., odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie. Jednocześnie, w ramach bieżącego instruktażu, kontrolujący wskazali Dyrektorowi, że zatrudnienie pracowników winno być każdorazowo poprzedzone przeprowadzeniem weryfikacji, czy spełniają oni wszystkie wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie.

Pracownicy niepedagogiczni spełniali obowiązek wynikający z art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy, tj. posiadali aktualne zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz oświadczenia, że nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego **/akta kontroli str. 53/**.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w placówce opiekuńczo-wychowawczej mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 54-56** wynika, że zapis art. 98 ust. 4 ustawy w kontrolowanej Jednostce był realizowany między innymi poprzez:

- zapewnienie pracownikom pedagogicznym dostępu do konsultacji psychologicznych, świadczonych przez psychologa zatrudnionego w Placówce,
- ustalanie grafiku pracy pracowników z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb,
- równomierne przydzielanie obowiązków pracownikom, przydzielanie ich w sposób sprawiedliwy,

- umożliwienie pracownikom zakupu fachowej literatury oraz pomocy dydaktycznych,
- organizowanie comiesięcznych zebrań wychowawców, w celu omówienia spraw bieżących oraz pojawiających się problemów,
- przyznawaniu premii uznaniowych,
- organizowaniu spotkań integracyjnych dla pracowników,
- zapewnienie pracownikom możliwości konsultowania występujących trudności z Dyrektorem, również poza godzinami jego pracy w Placówce.

Pracownicy pedagogiczni podczas rozmów z kontrolującymi wskazywali, że w sytuacjach trudnych, udzielają sobie wzajemnie wsparcia i poradnictwa. Wychowawcy korzystali także, w razie potrzeby, ze wsparcia merytorycznego specjalistów zatrudnionych w kontrolowanej Jednostce (pedagoga i psychologa). W razie potrzeby mogli liczyć także na pomoc ze strony Dyrektora. W ocenie pracowników, Dyrektor umożliwiał im uczestnictwo w szkoleniach w miarę posiadanych środków, zapewniał także fundusze na zakup literatury fachowej, pomocy dydaktycznych. Pracownicy mogli także zgłaszać swoje potrzeby w zakresie szkoleń. W ocenie pracowników istnieje potrzeba organizowania szkoleń podnoszących lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe **/akta kontroli str. 57-61/**.

Zgodnie z wykazem, stanowiącym **akta kontroli str.2-8**, w okresie objętym kontrolą jedynie Dyrektor oraz dwóch wychowawców uczestniczyło w szkoleniu podwyższającym i wzmacniającym ich kompetencje zawodowe pn. *„Prawidłowa diagnoza jako klucz do pomocy dziecku krzywdzonemu”*.

Dyrektor, na pytania kontrolujących, w jaki sposób rozpoznaje potrzeby szkoleniowe pracowników stwierdził: *„organizuję spotkania wychowawców, na których omawiane są problemy wychowawcze tut. Placówki. Również będąc przez 6 lat wychowawcą w tut. Placówce znam doskonale problemy z jakimi borykają się wychowawcy”*. Ponadto w 2019 roku, w związku z potrzebą zgłoszoną przez wychowawców, Dyrektor zorganizował spotkanie z radcą prawnym na temat praw wychowanków oraz pracowników Placówki. Jednocześnie Dyrektor wskazał, że w jego ocenie istnieją potrzeby szkoleniowe dotyczące radzenia sobie z emocjami w trudnych sytuacjach wychowawczych. W najbliższym czasie planuje pozyskać fundusze w celu zorganizowania szkolenia w takim zakresie **/akta kontroli str. 62-63/**.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci.

Zespół inspektorów w dniach 19-20.02.2020 r. przeprowadził indywidualne rozmowy kierowane z trojgiem wychowanków na temat jakości udzielanego im przez pracowników Placówki wsparcia **/akta kontroli str. 64-66/**. Rozmowy podjęto tylko z chętnymi dziećmi przebywającymi w Domu w dacie przeprowadzania czynności kontrolnych.

Podczas rozmów z kontrolującymi wszyscy wychowankowie pozytywne wypowiadali się o wychowawcach, specjalistach oraz Dyrektorce. Potwierdzili zgodnie, że zawsze mogą liczyć na wsparcie wszystkich pracowników pedagogicznych, jak również Dyrektora.

Jednogłośnie twierdzili, że nie zdarzyło się, żeby nie otrzymali pomocy z ich strony. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że wyżej wymienione osoby pomagały im w rozwiązywaniu ich problemów i udzielały niezbędnego wsparcia. Dzieci nie zgłosiły negatywnych uwag do jakości sprawowanej w placówce opieki.

5. Uwagi i wnioski.

Z uwagi na fakt, że w okresie objętym kontrolą Dyrektor zapewnił jedno szkolenie jedynie części pracownikom pedagogicznym oraz ze względu na zgłaszane przez pracowników pedagogicznych, podczas rozmów z kontrolującymi, potrzeby w tym zakresie, rekomenduje się podejmowanie dalszych działań mających na celu zapewnianie pracownikom szkoleń podnoszących oraz wzmacniających ich kompetencje.

Mając na względzie pozytywne wyniki ustaleń kontroli oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej nad nimi opieki oraz wsparcia udzielanego przez jej pracowników, nie wnosi się innych uwag.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

*Stella Maścianica – główny specjalista,
Izabela Chowańska – główny specjalista*